

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/194/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112241478
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8112241478.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Zlaty Simkovej v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zast. Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanej: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, Župné námestie 13, Bratislava, IČO: 00 166 073, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 17C/426/2012-43 zo dňa 22.05.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby a vo výroku o trovách konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu žalobcu na náhradu majetkovej a nemajetkovej škody v celom rozsahu.

Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Vylúčil na samostatné konanie žaloby žalobcu pôvodne vedené na OS Vranov nad Topľou sp. zn. 11C/210/2012, 11C/212/2012, 11C/209/2012, 1C/213/2012, 11C/214/2012, 11C/216/2012, 11C/218/2012, 11C/219/2012, 11C/220/2012.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. §§ 4 ods. 1 písm. a) bod 1; 5 ods. 1; 9 ods. 1, 2, 4; 15 ods. 1; 16 ods. 1, 4; 17 ods. 1 až 3; 19 ods. 1, 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, § 44 ods. 8, 9 zákona č. 233/1995 Z. z. (Exekučný poriadok), § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Súd prvého stupňa vychádzal zo zistenia, že z pripojených spisov sp. zn. 7Er/41/2004, 3Er/131/2007, 3Er/1011/2002, 3Er/190/2004, 3Er/165/2004, 9Er/376/2004, 3Er/345/2004 Okresného súdu Vranov nad Topľou vyplýva, že v konaní vedenom pod č. 7Er/41/2004 Okresného súdu Vranov nad Topľou podal žalobca - oprávnený žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 10.02.2004. Súd vydal poverenie, ktorým poveril súdneho exekútora Bc. Jozefa Blaška, EÚ Michalovce.

Dňa 02.07.2009 oprávnený doručil návrh na zmenu exekútora.

Súd dňa 09.07.2009 vyzval súd súdneho exekútora, aby obratom predložil spis Ex 219/2004 vzhľadom na podaný návrh na zmenu exekútora a zároveň vyčíslil trovy exekúcie.

Exekútorový úrad JUDr. Lucie Žužovej doručil exekučný spis 08.09.2009 spolu s vyúčtovaním trov exekučného konania.

Súd 29.09.2009 vydal uznesenie, ktorým vyhovel návrhu na zmenu exekútora a rozhodol o trovách exekúcie. Súd prešetroval miesto pobytu povinnej a následne uznesením zo 14.06.2010 jej ustanovil opatrovníka.

Predmetné uznesenie v časti o zmene exekútora nadobudlo právoplatnosť 22.09.2010. V časti o trovách exekúcie bolo podané odvolanie 26.11.2009, o ktorom bolo rozhodnuté 19.06.2013 tak, že súdnej exekútorke JUDr. Žužovej bola priznaná náhrada trov exekúcie. Vec nie je právoplatne skončená.

Ostatné pripojené spisy registra Er sa netýkajú uplatnených nárokov v tejto žalobe.

Ďalšie spisy súdu neboli dodané, resp. sa nachádzajú na odvolacích konaniach.

Žalobca žalobou doručenu súdu dňa 27.09.2012 pôvodne vedenej na Okresnom súde vo Vranove nad Topľou pod sp. zn. 11C/209/2012, 11C/210/2012, 11C/212/2012, 11C/213/2012, 11C/214/2012, 11C/215/2012, 11C/216/2012, 11C/218/2012, 11C/219/2012, 5C/609/2012, ktoré boli spojené na spoločné konanie vedené pod sp.zn. 11C/209/2012, žiadal zaviazať žalovaného na náhradu majetkovej škody v každej spojenej veci, predstavujúcu náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré uplynulo medzi dorúčením návrhu na zmenu súdneho exekútora a rozhodnutím o ňom.

Žalobca tvrdil, že žalovaná je zodpovedná za škodu, ktorá vznikla žalobcovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu vo Vranove nad Topľou v exekučných konaniach, keď nerozhodol o žiadosti o zmenu exekútora na vykonanie exekúcie pre pohľadávku žalobcu v zákonom stanovenej lehote, postupoval spôsobom odporujúcim zákonu nesústredene so zbytočnými prietiahmi a k vydaniu rozhodnutia došlo až po veľmi dlhej dobe.

Žalobca tvrdil, že pre obavy o právny a faktický osud pohľadávky nútene vymáhanej súdnym exekútorom spísal dňa 29.06.2009, resp. 02.07.2009 a podal postupom podľa § 44 ods. 8 Exekučného poriadku exekučnému súdu návrh na zmenu exekútora. Legitímne očakával, že súd mu svojou činnosťou poskytne súdnu ochranu v zákonom predpokladanej kvalite, a teda že dôjde k reálnej zmene exekútora rozhodnutím súdu v zákonom stanovenej lehote. Nestalo sa to napriek tomu, že návrh spĺňa všetky formálne a materiálne podmienky ustanovené Exekučným poriadkom, resp. Občianskym súdnym poriadkom.

Žalobca poukázal na právnu úpravu procesného postupu exekučného súdu vo veci rozhodovania o zmene súdneho exekútora, ktorá definuje dobu určenú na prijatie rozhodnutia 30 dní, pričom prekročenie tejto doby považoval s ohľadom na ochranu základných práv a slobôd ako porušenie zákona. V exekučnom konaní vedenom podľa týchto procesných pravidiel je založená zákonná povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora. Exekučný súd napriek tomu, že vec ním prejednávaná nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti, ani si nevyžadovala takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase.

Náhradu nemajetkovej ujmy žalobca vnímal ako spravodlivú satisfakciu za konkrétne porušenie jeho zákonných nárokov definovaných zákonom stanovenou lehotou danou k rozhodnutiu a základných práv.

Žalovaná žiadala žalobu zamietnuť z viacerých dôvodov, predovšetkým z dôvodu procesného pochybenia zo strany žalobcu, keď žalobca neuviedol spisové značky príslušných exekučných konaní, chýbajú relevantné údaje, ako dátumy doručenia podaní na súd, ktoré majú význam pre posúdenie celej veci a dátumy, kedy sa žalobca dozvedel o vzniku škody a tiež z dôvodu, že žalobca nepredložil ani jeden relevantný dôkaz, ktorý by preukazoval existenciu predmetných exekučných konaní, vznik skutočnej škody a nemajetkovej ujmy. Tvrdenie žalobcu, že nemá vedomosť o spisových značkách namietaných v exekučných konaní je klamlivé a zavádzajúce. Nie je splnená základná podmienka pre možnosť vyhovieť podanej žalobe v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z., a to predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom štátu, po neúspešnosti ktorého je možné predmetnú žalobu podať

po uplynutí 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti žalobcu. Žalobca nepodal žaloby po uplynutí 6-mesačnej lehoty, ale skôr. Ide o predčasne uplatnený nárok. Žalobca podal na Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky žiadosti o predbežné prerokovanie predmetných nárokov, avšak po výzve nedoplnil žiadne informácie, nebol ochotný priložiť ani príslušné návrhy na zmenu exekútora v jednotlivých exekučných konaniach, prípadne oznámiť dátumy, kedy sa žalobca dozvedel o škode vrátane dokladov preukazujúcich vyčíslenie majetkovej škody, či iné skutočností podstatné pre prerokovanie nároku. Nakoľko neposkytol žiadnu súčinnosť pri predbežnom prerokovaní podaných žiadostí, a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody, o čo sám požiadal, nepovažuje sa za predbežne prerokovaný v zmysle ust. § 4 ods. 1 písm. a) zák. č. 514/2003 Z. z. Žalobca nepreukázal podanie sťažnosti na prieťahy v konaní a ani rozhodnutie, v ktorom by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, preto nemôže byť preukázaný nesprávny úradný postup spočívajúci v existencii prieťahu, ktorý môže konštatovať len Ústavný súd. Žalobca nepreukázal vznik škody v uplatnenej výške.

Na základe vykonaného dokazovania súd prvého stupňa konštatoval, že k otázke nerozhodnutia o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom ustanovenej lehote platí, že všeobecným predpokladom na zmenu súdneho exekútora je žiadosť oprávneného na zmenu súdneho exekútora spolu s uvedením súdneho exekútora, ktorý má nahradiť pôvodného exekútora. V praxi je zaužívaný model, v zmysle ktorého exekučný súd po dôjdení žiadosti o zmenu súdneho exekútora predloží túto žiadosť pôvodnému súdnemu exekútorovi na vyjadrenie, na vyčíslenie jeho doterajších trov (keďže súčasne s rozhodnutím o zmene súdneho exekútora exekučný súd rozhodne v tomto uznesení aj o trovách doterajšieho exekučného konania tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie u pôvodného exekútora) a na zaslanie príslušného exekútorského spisu za účelom realizácie povinnosti vyplývajúcej exekučnému súdu z ustanovenia § 44 ods. 9 Exekučného poriadku.

Súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 8 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený.

Možno pripustiť, že v niektorom prípade mohol exekučný súd rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora po uplynutí zákonom stanovenej 30-dňovej lehoty od doručenia takéhoto návrhu, najmä v prípade, ak pôvodný súdny exekútor neposkytol exekučnému súdu plnú súčinnosť. V takom prípade exekučný súd objektívne nemohol dodržať zákonnú 30-dňovú lehotu na rozhodnutie o návrhu žalobcu ako oprávneného na zmenu súdneho exekútora tak, aby v tejto lehote rozhodol aj o trovách exekúcie pôvodného súdneho exekútora a súčasne postúpil novému súdnemu exekútorovi exekučný spis pôvodného súdneho exekútora.

V prípadoch podozrenia, že exekučný súd nekonal o návrhu žalobcu ako oprávneného na zmenu súdneho exekútora, žalobcovi nič nebránilo využiť účinný prostriedok nápravy, ktorým bezpochyby bolo podanie sťažnosti predsedovi príslušného súdu proti porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa § 3 ods. 7 v spojení s § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch.

Ak žalobca tento prostriedok nápravy nevyužil, zanedbal svoju všeobecnú preventívnu povinnosť podľa ustanovenia § 415 Občianskeho zákonníka, keďže si nepočínal tak, aby nedošlo ku škode na jeho majetku

Vzhľadom na povahu úkonu, rozhodnutie o zmene súdneho exekútora, nečinnosť žalobcu i nevyhnutnosť vykonať pred, resp. súčasne s rozhodnutím i iné úkony (výzva na vyjadrenie pôvodnému exekútorovi, vyjadrenie pôvodného exekútora a vyčíslenie jeho trov, doručenie exekučného spisu a jeho zaslanie novému exekútorovi a rozhodnutie o trovách pôvodného exekútora), nie je možné nerozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v lehote ustanovenej zákonom považovať za zbytočné prieťahy, a teda za nesprávny úradný postup.

Z ustanovení §§ 5 ods. 1 a 9 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. je zrejmé, že pre úspešné uplatnenie práva na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je nevyhnutné okrem existencie nesprávneho úradného postupu/nezákonného rozhodnutia, vzniku škody či nemajetkovej ujmy, preukázať aj príčinnú súvislosť medzi týmito zložkami.

Podľa ustálenej súdnej praxe príčinná súvislosť, ako ďalší predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu, je priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). V postupnom slede javov je každá príčina niečím vyvolaná (sama je následkom niečoho) a každý ňou spôsobený následok sa stáva príčinou ďalšieho javu. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž „priamosť“ pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný; nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Vychádzajúc zo základnej charakteristiky príčinnej súvislosti, ako priameho a bezprostredného vzťahu príčiny a následku, nemožno tvrdiť, že žalobcovi vznikla škoda postupom okresného súdu.

Keďže žalobca nepreukázal, že by činnosťou súdu došlo k nesprávnemu úradnému postupu, nepreukázal ani vznik škody nemajetkovej ujmy, tým pádom neexistuje ani príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom súdu a vznikom tejto škody a nemajetkovej ujmy, preto takýto návrh je potrebné zamietnuť. Naopak tento stav si žalobca spôsobil sám a to spôsobom vykonávania svojej podnikateľskej aktivity, pasivitou pri obhajovaní svojich práv.

Nesprávnym úradným postupom je porušovanie povinností pri uskutočňovaní úkonov v konaní, najmä jeho nesprávne vykonanie alebo vykonanie bez splnenia zákonných podmienok.

Nesprávnym úradným postupom je aj opomenutie urobiť úkon alebo vydať rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote. Podľa vyššie citovaných zákonných ustanovení teda štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci iba pri splnení troch podmienok, ktoré musia byť splnené súčasne a to nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Súd prvého stupňa poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR vo veci sp. zn. IV. ÚS 606/2012 zo dňa 14.12.2012 a na jeho záver, že nie každý priesťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy.

Pojem zbytočné priesťahy obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými priesťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako priesťahy zbytočné v zmysle ust. čl. 48 ods. 2 Ústavy (napr. nález Ústavného súdu IÚS63/00).

S poukazom na citované rozhodnutie Ústavného súdu SR súd prvého stupňa konštatoval, že v danej veci nebolo možné konštatovať zbytočné priesťahy v konaní exekučného súdu Vranov nad Topľou v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR vo veci vedenej proti O. E. vo veci 7Er/41/2004, kedy exekučný súd konal sústredene bez priesťahov. Žalobcom tvrdená nečinnosť exekučného súdu nezodpovedá skutočnosti.

Keďže v danom prípade žalobca neunesol dôkazné bremeno tvrdenia o nesprávnom postupe exekučného súdu v exekučnej veci, nepreukázaním porušenia jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov pri rozhodovaní o zmene exekútora, súd jeho žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Súd prvého stupňa ďalej konštatoval, že rovnako ako pri nároku na náhradu škody je povinný poškodený nielen tvrdiť, ale aj preukázať vznik nemajetkovej ujmy, resp. uviesť skutočnosť, na základe ktorých bude možné podľa zákonom určených kritérií posúdiť vznik ako aj rozsah ujmy.

Doba, ktorá v predmetných veciach uplynula od doručenia žiadosti na zmenu súdneho exekútora až do doručenia uznesenia exekučného súdu o zmene exekútora a priznania odmeny pôvodnému exekútorovi nemohla negatívne zasiahnuť žalobcu ani vyvolať riziká uvádzané žalobcom.

Žalobca tak nepreukázal ďalší zákonný predpoklad zodpovednosti za škodu, a to vznik škody, ktorá je chápaná ako skutočná majetková ujma a nároky, ktoré sú uplatnené sú hypotetické. Žalobca nepredložil jediný dôkaz na preukázanie škody a teda neunesol dôkazné bremeno. Nutnosť spravovať pohľadávku oprávneného nezapríčinil exekučný súd, a teda príslušné náklady nie sú v príčinnej súvislosti s postupom exekučného súdu, ale postupom povinného, ktorý dlh voči oprávnenému nespľnil.

Taktiež nie sú splnené zákonné predpoklady pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v zmysle § 17 ods. 3 zák. 514/2003 Z.z. Dôvody uvádzané žalobcom sú irelevantné. Nebolo zistené, že by došlo k zániku povinného. Samotné vedenie exekučného konania bez ohľadu na jeho dĺžku nie je objektívnou prekážkou na udržiavanie kontaktu oprávneného s povinným a nie je ani dôvodom k vzniku insolventnosti povinného. Pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti sú v tomto konaní bezvýznamné, keďže žalobca nie je právnická osoba. Žalobca nepreukázal ani zánik svojich podnikateľských aktív. Nie je možné v tejto súvislosti nezohľadniť samotnú podnikateľskú činnosť žalobcu, ktorú súd považuje za konanie v rozpore s dobrými mravmi tak, že si žalobca uplatňuje nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy voči štátu, keď škoda mu vznikla pri negatívne vnímanej podnikateľskej aktivite žalobcu, ktorou bola nútená sa zaoberať aj Európska komisia, ktorá v mnohých smeroch konštatovala porušenie práv spotrebiteľov.

Z týchto dôvodov súd prvého stupňa žalobu žalobcu zamietol v celom rozsahu.

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zároveň vylúčil na samostatné konanie nárok žalobcu pôvodne vedených na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp.zn. 11C/215/2012 povinný D. T., vec pôvodne vedenú pod sp.zn. 11C/220/2012 povinná E. M., vec pôvodne vedenú pod sp.zn. 11C/214/2012 povinná U. B., 11C/219/2012 povinný U. U., 11C/213/2012 povinná Q. D., 11C/216/2012 povinná W. P., 11C/218/2012 povinná D. G., 11C/212/2012 povinná E. R., 11C/209/2012 povinný E. G., vzhľadom na to, že sa nepodarilo doposiaľ zabezpečiť predmetné exekučné spisy, resp. je potrebné vo veci vykonať ďalšie dokazovanie.

Proti tomuto rozsudku, a to proti výroku o zamietnutí žaloby a proti výroku o trovách konania podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca.

V odvolaní poukázal na to, že súd prvého stupňa rozhodol v merite veci na základe a s použitím inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústredeného postupu, ktorý má za následok nesprávnosť súdneho rozhodnutia. Takéto rozhodnutie musí byť zrušené.

Súd prvého stupňa svojim rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, a to prostredníctvom § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., čo je neprípustné.

Ako dôkaz o vzniku škody predložil znalecký posudok č. 1/2014, ktorý vypracoval Znalecký ústav Ekonomickej univerzity v Bratislave. Uvedeným posudkom je jednoznačne preukázané, že nesprávny úradný postup mal na žalobcu negatívny dopad a objektívne spôsobil zníženie jeho majetku v posudku určenej výške. Ak prvostupňový súd v odôvodnení rozsudku konštatuje, že žalobca nepreukázal, že by mu postupom exekučného súdu vznikla akékoľvek škoda a že žalobca bližšie nešpecifikoval jednotlivé náklady vynaložené na správu a vedenie pohľadávky počas obdobia omeškania exekučného súdu, nevykonal dostatočné dokazovanie oboznámením sa s predloženým znaleckým posudkom, z ktorého vyplýva, ktoré konkrétne náklady boli žalobcom vynaložené v súvislosti so správou a vedením pohľadávky. Pokiaľ ide o to, že žalobca predložil znalecký posudok až po roku a pol od podania žaloby na súde, žalobca dáva do pozornosti samotný znalecký posudok, z ktorého vyplýva, že žalobca zadal vypracovanie znaleckého posudku dňa 1. marca 2013. Vypracovanie znaleckého posudku je dôkladné a zložité, a to aj s ohľadom na množstvo spracovaných podkladov a jeho vypracovanie trvalo viac ako rok. V konaní boli preukázané všetky zákonné podmienky pre vznik nároku na náhradu škody. V konaní bolo potrebné rozhodnúť v súlade so žalobným petitom, prinajmenšom navrhovaným medzitimným rozsudkom. Ak bol súdu doručený v čase predchádzajúcim nariadenému súdному pojednávaniu návrh žalobcu na prerušenie konania z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke, bol súd povinný pred samotným rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu žalobcu osobitne rozhodnúť.

Na základe uvedeného žalobca žiadal, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadрила.

Odvolačí súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 10 ods. 1 O.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O.s.p., vo veci nenariadil odvolacie pojednávanie, čo je v súlade s ust. § 214 ods. 1, 2 O.s.p., vo veci bolo nariadené verejné vyhlásenie rozhodnutia, kedy čas a miesto verejného vyhlásenia rozhodnutia bolo na úradnej tabuli súdu oznámené dňa 24.09.2014 a zistil, že prvostupňový súd pri rozhodovaní v prejednávanej veci postupoval správne. Správne zistil skutkový stav veci, správne aplikoval právne predpisy a správne vo veci aj rozhodol. Ani po podaní odvolania žalobcom nebolo zistené, že by prvostupňový súd vo svojom konaní a rozhodovaní pochybil. Odvolačí súd sa stotožňuje s presvedčivými a správnymi závermi rozhodnutia súdu prvého stupňa, na ktoré v celom rozsahu poukazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Predmetom odvolacieho konania bol vzhľadom na obsah odvolania len výrok o zamietnutí žaloby a výrok o trovách konania.

Pretože proti výroku o vylúčení vecí vedených na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 11C/209/2012, 11C/210/2012, 11C/212/2012, 11C/213/2012, 11C/214/2012, 11C/215/2012, 11C/216/2012, 11C/218/2012, 11C/219/2012, 5C/609/2012, ktoré boli spojené na spoločné konanie vedené pod sp. zn. 11C/209/2012, odvolanie podané nebolo, stal sa rozsudok v tejto časti právoplatným v súlade s ust. § 206 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a bod 1 zák. č. 514/2003 Z. z., vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu

a) Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak,

Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z., štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z., právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z., zo žiadosti musí byť zrejmé, kto náhradu škody žiada, ktorej veci sa týka, titul, z ktorého sa nároku na náhradu škody domáha, akým spôsobom škoda vznikla a čoho sa poškodený domáha. V žiadosti a pri uplatnení nároku na náhradu škody na súde je poškodený povinný uviesť požadovanú výšku náhrady škody a označiť orgán verejnej moci, ktorý mu škodu spôsobil.

Podľa § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z., v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z. z., výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,

d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 19 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z., právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia.

Podľa § 19 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z. z., lehota neplyní počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Podľa § 44 ods. 8 zák. č. 233/1995 Z. z., oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Podľa § 44 ods. 9 zák. č. 233/1995 Z. z., súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 8 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Je potrebné súhlasiť s odvolacou námietkou žalobcu spočívajúcou v tom, že aplikácia ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., ktorý podrobne upravuje podmienky, na základe ktorých možno usúdiť na vznik nesprávneho úradného postupu v podobe prietáhov v konaní, nie je možné aplikovať na právne vzťahy, pri ktorých malo dôjsť k zodpovednostnému vzťahu medzi účastníkmi konania pred účinnosťou tohto zákonného ustanovenia (§ 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.), pretože by išlo o retroaktivitu pri aplikácii právneho predpisu. Toto ustanovenie zákona č. 514/2003 Z.z. bolo zavedené do tohto zákona zákonom č. 412/2012 Z.z. s účinnosťou od 01.01.2013, preto je toto zákonné ustanovenie priamo aplikovateľné len na zodpovednostné právne vzťahy upravené zákonom č. 514/2003 Z.z. len tie, ktoré vznikli od 01.01.2013.

To však neznamená, že by súd prvého stupňa nemohol ako príklad (inšpiráciu, o ktorej hovorí aj žalobca vo svojom odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa) uviesť právne významné okolnosti uvedené v tomto ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. a to v kontexte skúmania, ktoré musí súd vykonať aj keď sa pri posudzovaní otázky nesprávneho úradného postupu (vrátane prietáhov v konaní) pohybuje v právnom rámci danom mu ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., ktoré bolo účinné v čase, keď mal vzniknúť zodpovednostný právny vzťah medzi účastníkmi tohto konania v preskúmaných exekučných konaniach uvedených v žalobách a v odôvodnení rozhodnutia súdu prvého stupňa.

V tejto súvislosti je potrebné konštatovať, že v žiadnej z predmetných vecí nedošlo k sťažnostiam na prietahy v konaní, k disciplinárnemu postihu sudcu v tejto súvislosti alebo k vydaniu právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva alebo Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý by prietahy v konaní konštatoval.

Ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. je účinné až od 01.01.2013, avšak i keď žalobca bola vo veci podaná v roku 2012 a žiadosť o zmenu exekútora v roku 2009, predmetné ustanovenie dopĺňa a vykladá ustanovenie § 9 ods. 1 účinného pred 01.01.2013 tohto zákona. Preto je ho možné aplikovať aj pri uplatnenom nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom pred 01.01.2013.

Je pravdou, že ustanovenie § 44 ods. 8 Exekučného poriadku stanovuje lehotu 30 dní na rozhodnutie súdu o zmene exekútora.

Súd prvého stupňa správne konštatoval, že je potrebné brať do úvahy, že pri rozhodovaní o návrhu na zmenu exekútora je potrebné vykonať viaceré procesné úkony, ktoré súvisia s rozhodovaním o zmene exekútora (výzva na vyjadrenie pôvodnému exekútorovi, vyjadrenie pôvodného exekútora a vyčíslenie jeho trov, doručenie exekučného spisu, zaslanie spisu novému exekútorovi, rozhodnutie o doterajších trovách exekúcie) a za týchto okolností nerozhodnutie o návrhu na zmenu exekútora v zákonnej lehote nie je možné považovať za zbytočné prietahy v konaní a z toho vyplývajúci nesprávny

úradný postup súdu, pretože vyššie uvedené sprievodné procesné úkony je potrebné vykonať a na ich základe rozhodnúť o zmene exekútora.

Taktiež je potrebné súhlasiť so závermi súdu prvého stupňa uvedenými v odôvodnení jeho rozhodnutia, že žalobca neunesol dôkazné bremeno pri preukázaní vzniku škody, nakoľko nepredložil na súde relevantné dôkazy dokumentujúce skutočnú výšku tejto škody a v tejto súvislosti sú jeho námietky uvedené v odvolaní, týkajúce sa možného zabezpečenia znaleckého posudku právne irelevantné, pokiaľ takýto dôkaz nepredložil v konaní.

Žalobca nepreukázal žiadnym spôsobom dôvody pre priznanie nemajetkovej ujmy, o ktorej tvrdil v žalobe. Ani jeden z dôvodov pre priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch žalobca a nepreukázal, a preto nemožno akceptovať ako dôvod pre takéto priznanie to, že neskorým ukončením procedúry exekučným súdom mohlo dôjsť k zániku povinného, k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným alebo k insolvenčii povinného, prípadne, že táto situácia si vyžadovala kroky smerujúce k zabezpečeniu vymožiteľnosti pohľadávky a príslušenstva, pretože samotná žaloba tieto okolnosti udáva len ako možné riziká bez ich dostatočného podloženia a preukázania.

Taktiež je správny názor súdu prvého stupňa, že nebola preukázaná ani príčinná súvislosť medzi postupom súdu prvého stupňa v predmetnej exekučnej veci (ktorý v zmysle vyššie uvedeného nie je možné považovať ani za prieťahy v konaní) a eventuálnym vznikom škody alebo nemateriálnej ujmy.

Preto je rozhodnutie súdu prvého stupňa vo výroku o zamietnutí žaloby a vo výroku o trovách konania správne a ako také ho odvolací súd postupom podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania nebolo rozhodnuté, a to v súlade s ust. § 224 ods. 1 O. s. p. za použitia ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p. Aj keď v odvolacom konaní bola úspešná žalovaná, táto nepodalá návrh na náhradu trov odvolacieho konania. Neúspešný žalobca takýto návrh tiež nepodal, ale ani vzhľadom na výsledok odvolacieho konania by mu nárok na náhradu trov konania nemohol byť priznaný. Preto odvolací súd o trovách odvolacieho konania nerozhodoval, nakoľko nebol podaný zo strany žiadneho účastníka konania návrh na rozhodnutie o trovách odvolacieho konania. Keďže ide o návrhové konanie, súd bez takéhoto návrhu o trovách odvolacieho konania sám nemohol rozhodovať.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.